

Ponháj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójny statok
A twój swiatok
Zradny je.

Za staw spróchny
Napoj móchny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Cerstwoće da.

Njech ty spěwał
Swérne dželał
Wśedne dny;
Džen pak swaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njech él khmana
Žiwnosđ je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokřew će. P

• Sserbske njedželske lopjeno. •

Budyschin

26. julijsa 1925

Bauken

Čížske a naklad Ssmolerjez kathiczskejezne a knihańje sap. družst. s wobm. ruk. w Budyschinje.
Wuhadža lóždu šobotu a plaeži na měsaz 15 slothch pjenježlow.

7. njedžela po ſvjatej Trojizy.

Sjewjenje Jana 14, 4—16.

Žnjowih čaž. Hdyž wjecžor po wžy khodzisich, klyšcich tu a tam wótre klepanje. Kožy ho wotsja. A nasajtra žnježi a žnježarki psched bělým žitom abo žoltej pschenzu steja. Č měrom ſcheroše kložate polo w horzocze leži. Mjes kložami módry koſtrjanz a czerwiona kufel, wobras mera a cžicheje rjanoſcze. Kožy a kwětki njewjedža, kafki strach jim hroža. Č móznym wotmachom žnjež kožu ſaloži. Schumjenje psches polo dže. Koža žwoje dželo cžini. Stwielza k semi padnu. To je jich woſhud, pschetož fu ſratve k žniám. A kž wž ſe ſe žnježami a žnježarkami, wasch nadawol je, tónle woſhud wuſonjež. Nje-pſchindu wam pschi tajkim džele khutne myſle, pschirunania s waschim žamžnym živjenjom?

To ho w naschim teſcze ſtawa. Tón nam mózny wobras wo poſledním ſudze poſkaže. Na mrózeli ſedzi Boži pohók, po-dobny na Božeho žyna. W ruzý wótry ſerb džerži. Pschikaſnja ho jemu pschinjež: „Sałož twój ſerb a žni!” Věla kaž žnjowe polo ſemja psched nim leži. Sserb klineži. Schumjenje psche ludh dže. Ludžo dych ſastaja a ſe ſtyſknoscžu na to cžakaja, ſchtož ma pschinjež. Čujuja roſkudžazu hodžinu. Šemja ho žnjež. Čaž je ſochot, wěcznosć tu je.

Schtož ho tu nam jako wulfi podawol poſledneho čaža wo-pſche, ho pſchezo ſažo w živjenju jednotliweho čłowjeka ſtawa. Sa kózdeho jumu poſledni džen pschinjež. Sa kózdeho jumu s Božejem žw̄jatniž hłóž ſaſlincži: „Sałož twój ſerb a žni jeho!”

Schtož je žnježar, žnježarka? Starý ſpěw to nam njech praji.

„Ta žmijercz je Boža žnježarka,
Klž žwoju móz ma wot Boha.
Dženž kožu ſej wotsi,
Ta živjenje krótči,
Duz bórsy žnadž padnjež,
Ty dyrbisich a ſwjadnjež.
Hladaj ho, ty róžicžka!

Schtož dženž ho ſeleni a ſeže,
To nasajtra žmijercz wotežne:
Te njebjeſke flucže,
Kak mori je rucže!
Fej ſilije běle,
Ssu najdlěje ſeže.
Hladaj ho, ty róžicžka!

Myhslimy pſchezo na to? Ně, někotry dženž ho minje, a my njeſzmy ſe žanej myhſlicžku na žnježarku žmijercz ſponi-nali, ſotraž ſadu naž ſteji. To hinač njeje, pschetož je zple nje-mózna wěz, kózde woſomknenje žmijercz psched woſomoj měcz. Maſch drje wjèle tajſich, kž ſebi to žadaja; ale woni ſami to njezinja, dokelž, kaž praju, njemózna wěz. Bóh tón ſenjeſ je to taſ poſtaſil, ſo fu nam ſetv, džen a hodžina naſcheje žmijercze njeſnajomne. Býchmy hodžinu naſcheje žmijercze ſi wěſtoscžu wjedželi, býchmy wbohe ſtvořenja býle! Wſcha radoſcz, wſchon mér, wſcha wjeſzelosć do džela by ſo naſcheho živjenja ſhubila. Ně, njemózny ſtajne na žmijercz myhſlicž, a to tež njetrjebam. Schtož paſ by nět ſawopak myhſlik, ſo many dopomijecze na žmijercz zple ſi naſcheho živjenja wutupiež, ſo mózny cžnicž, kaž ptak ſchtruz, wo ſotrymiz ſo poſvěda, ſo žwoju hłowu do

pešta thla a myžli: Hdyž ja živojeho pschesczeharja njevidžu, potom wón tež nije njevidži! — schtož to měni, by břasť byl. Wón njecha Boha srošymicž, kiz někotreho pôzla nam pschipózla: Kónz, luby čłowjecze, wopomí! Kózdy wjecžor ſpanje, tónle bratři žmijercze, t nam pschihadžuje, so tu ležimy ſkoru jako býčmí morwi byli. Schorosz do naſchoho doma ſastupi a ſchom naſchoho živjenja tſchaže. Kaschcz w naſchej iſtri steji a cžiche blěde woblicžo mózne ſ nami rěčži. Haj, druhdy ſchumjenje žalozněho žnjoweho dnja na ludy pschihadžuje: wójna ludži po tyfazach požyka abo straschny mór dom do doma lěše.

Toheda kónz, luby čłowjecze, wopomí! Nježměš ſo wěrnosezi jatvěčz, so by jenož malu thwili na telej ſemi do role čłowjetwa ſplodžen, ſo jenož je wokomik trjeba, a ty tu morwý ležisch. Tsi dny twoje čželo hřečče w domje wostanje kaž knop na polu. Potom ſemja t ſemi, popjel popjeli, prôch t prochej pschinidže. Twoja duſcha pak, to, ſchtož ty po prawom by, hdže twoja duſcha džé?

Stari molerjo předatvýchich čžafow, ſu nam wobraſy wo žmijerczi molovali. Tak njenowane žmijertne raje. Tam žmijercz jako hužlarku wídžisch. Ma hužlach žwoju ſchtucžku raje. Ludžo ju hřečha a ſo ſa ruku pschinnu, mužszu a žónske. Džiwi lóscht w jich wocžach steji. Sso wjercžo rejwaja. Wuzivajmí ſwoje živjenje! Chzemý jěſč a picž, ſpěvacz a ſtaſacz, lubowacz a ſo ſwjeſelicz, pschetož jutſje žmí morwi!

Hacž je Boh tón Šenjes khotne napominanje nam tohoda pschi puežu poſtajíš, ſo býčmí w lohkomyžlnoſci žiti byli a žwój rjaný čžaž w ſwětowych wjehelach pscheprafali? Schto dho taſla duſcha potom do wěčnosće psched Bože woblicžo ſe ſobu pschinjeſe? Khotný čłowjek taſke ſmyžlenje wotpoſafa, dželž je to jeho njedostojne a duſchu mori. Schtož tak ſwoje živjenje pschecžini, ſo čłowjekej runa, kiz jemu doměrjene ſublo pschěhraje. Jego kónz je ſahe abo poſdžiſho bankrot. Precž je precž.

Novoscheho molerja ſnaju, kiz je ſebje ſameho hromadže ſe žmijercžu moloval. Widžiſh mischtra, muža w najlepſich lětach, psched wobraſom molijo ſtejo. Sadž njeho ſteji žmijercz a na poſlednej trunje hraje. S khotnými myžlemi molet jej pschipoſkucha. Wón ſo žmijercze njeboji. Ale niſodija, ſotruž klyſhi, jeho hnuje, ſe wſchěmi možanit dželo ſwojeho živjenja dokonjecz. Sa tónle poſnuwazh wobras by ſo najlepje Šenjeſe we ſlavo hodžalo: „Ja dyrbju dželacz to dželo teho, kiz je mje požlaſt, dželž džen je, náz pschinidže, hdžež nichtón njebudže móz dželacz.“

A temu chze žmijercz naž poſnuwacz, dželacz na ſebi ſamyl a dželacz ſa druhich. Schto rěka prawje živý býč, chze wo na tebje naſwuzicž.

Hdyž by ty wopomil: žerp je bliſko, žinežat hžom po puežu a mój žnjowý džen psched durjemi — teho žym wěſti, ty by hinal živý byt kaž by dženža živý. To wulke by cži male bylo a to male wulke. Wulke ſda ſo tebi nětkole býč pjenjeſh a ſublo. lóscht a wjegela tehole žwěta, čžesč a nahladnoſez. Wo to ſo tohoda pschede wſchěm prozujeſh, to ſda ſo tebi to najwažniſche býč. Ale psched žmijercžu je wſchitko male a kniežomne; pschetož ty wot wſchěho toho ničo ſobu njevoſmiesh. Hdyž by t, wepomil, by ſo bóle wo ſubla ſwojeje duſche prozowal. Njeby ſo wjazh tak ja tymi praschaſ, ſchto ludžo wo tebi rěčž, ale, kajke měnjenje ma Boh tón Šenjes nad tebi. By ſwoje živjenje měril na živjenju toho, kiz běſche čłowjek, kaž ma býč: Jeſom Chrysta. By ſo ſwojeje kudsony naſtróžal. By ſo hanbowal: taſke rjane wužywane do role twojeje wutroby wot Boha a kajke ſhude žně wot tebje! By naſwukný tamnu proſitwu: Božo, budž mi hręſchnilej hnádný! By ſwoju bibliju, ſotraž

nětkle njevužiwana něhdže w wtojim domje leži, hřečiſhdo do ruky wſal. Nětkle je wona tebi pschejara staromódna kniha; ale potom by tebi tale staromódna kniha byla žorlo živěho troſchta a wěčneho živjenja. By pomalku naſwukný, ſo njeje tón ſvobodny, kiz cžini, po cžimž ſo jemu chze, ale jenož tón, kiz cžini wolu ſwojeho Wótza w njebjeſach. By kruežiſhi byl pschecžiwo ſebi ſamemu. A pschecžiwo ſwojim domjazym a huždam by pschecžilniſhi a ſczerpliwiſhi byl, by ſ nimi wobkhadžat jako mrějazh ſ mrějazym. Njeby chzyl, ſo maja tu malu thwili, ſotruž ſu hromadže, ſrudne woblicža. By byl džecžo měra kaž Jeſuž, kiz ſo hřeče ſi kſchiza dele ſa ſwojich njeſchecželov moſlesche. Njeby ženje ſ wocžom puſchecžit, ſo by tu na tejlej ſemi, ſo by ſa wěčnoſeč ſratil. By wjekela a ſrudobu tohole čžafa ſ temu wužival, ſo býč ſi pomhali po puežu do wěčneje domiſny.

Haj, to by cžinit, hdž — hdž njeby bylo to ſie „hdž“, ſo myžliſh: Mam hřeče ſčaſa!

S wotkaſ to wěſti? . . .

Wonkaſ na ſerchowje tež tebi jumu row ryja. A na hortu cži tam kſchiz abo ſamjeni poſtaja. Schto budža na njón napiſacž? Dyrbischi mi pschidacž, ſo je tale myžl, ſi ſotrež ſhru nětt ſkonečicž, roſpomnjenja hóDNA. Twoje mjeni budža tam napiſacž. Alle to budže poſdžiſhim narodam jenož hóly ſynt. To jimi nicžo njepraji. A twoje ſéta tam ſhano napiſaja a ſohu ſawostajíſh. To temu, kiz nimo džé, da wopomnicž, tak pschedměnjenja poſne je živjenje a kaž nježmílna žmijercz. Alle ſ tém wſchěm njeby ničo wuprajene bylo wo tym, ſchtož psche to ſachodne džé.

Něſchto dyrbjaſo tam ſtaſz wo tym, ſo by něſchto wobkhadžat, ſchtož tule ſemju pschetrage a ſotremuž tež žmijercz ſechlodžicž njeſamóže. To je jenicžy Boh tón Šenjes. Tón ma býč ſaſoſt a wopſchijecze twojeho živjenja. Majwyschſche ſublo. Dyrbit tebi wjazh býč, hdžli ſlěbro a ſkoto, ſeimſki lóscht a čłowjetwa ſhvalba, man a macz, žona a džecži. Hdž může ſo woprawdze na twój ſamjeni napiſacž: Boh bě jeho duſchi najlepſchi džel; we Boh je živý byl a w Bohu wumrijeſ, — potom nježlurſiſh i tym, kiz ſu jumu byli, ale do tých, kiz ſu wěčneje živi.

Tuž, hdž nětkle ſaſo ſoſta brincži a pschi poſkyčenju cži myžle na žinežarſtu žmijercz pschiridu, ſotraž ſadž tebje ſteji, ja cži ſi wutrobu pschejru, ſo móhſ ſe stareho ſpěva, wo ſotrymž prjedy w prěnjej ſchtucžu hřečchachmí, ſej poſlednu ſaspěvacž:

Poi, žmijercz, poj ſem, ſo njeboju,

A wotežnej mje, róžicžku!

Hacž boli, ſchto wadži?

Mje ſahrodnik ſadži,

Do njebjeg, tam ſebi

Mje rjeſiſhu debi.

Graduj ſo, th róžicžla! Horjen.

Kak džiwnje Boh tón Šenjes pomha!

(Poſtracžowanje.)

Džiwna to pomoz, ſotruž tepjet, wo ſotrymž thdženja pižochmí, naſhoni: Boža pomoz! Šsklyſhu ſnapſchecžiwič: „Pſchitpad, wſchó je pſchipad!“ — Šsh hižo hdž wobras abo ſtrjedzo tuttohe pſchiboha „pſchipad“ widžal, ſotremuž jich telko a telko ſluži? Ja niz! Njeje drje tež žaneho. Po nim praſju, ſo drje čłowjek, kojo wjele wo nim rěčža ale po prawom njevoſedja, ſchó te je a ſchic to je. Hervak býč ſebi jeho tež nělaſt pſched ſtajowali, ryžowali, molovali abo hervak něſchto ſ nimi cžinili. Kak wrótni ſo potom cži čłowjekojo, ſotřiž pſchipadej ſluža, ſotrymž pſchipad jich Boh a ſotremuž woni ſlužomniž, njevolníž, husto doſež tſchepotazh, dyrlotazh njevoſlníž! Schtož

něchto tajse je, tón njeje wěrjozy křesćijan, tón njemože ſo ſi Jeſužom Křiſtužom ſobu modlicz: „twoja wola ſo ſtan kř na njeblu, tak tež na ſemi!“ tón njeve niečo wo tym, ſak to něchto wulke, křazne poſbehovaze, žohnowanja poſne je, ſi zhléj wutrobu k tajfemu a podobnemu prajicž móz to wulke ſamjen: „pſchetož twoje je to kralstwo a ta móz a ta čeſcž hacž do věčnoſcze. ſamjen!“ — A th, kž ty cžlowiek tuteho ſamjen abo ſy ty njevölnik tamneho „pſchupada?“ —

Dženža nětk dodam k tamnemu přenjemu podawlej tón druh. Je ſo tež na morju podal kř tamny. Morjo ma pak ſa naři wjetſche strachi hacž hewak něchto. „W morju njeje žaných hrjadov“, prajimy, ſo býchmy poſasali na strachi, kotrež na morju nam hroža. Tuto złoto poſhadža ſi dawnych cžaſow; tehdyn hřečeze w powětſe njeſetachu. Dženža, ja njevěm, hacž by mi pſchihložoval, býchli prajit, ſo morjo bjes hrjadov je pſwojimi strachami nětk pſchetrjebane wot powětra, kotrež toho runja tež hrjadov nima. A nimo toho tež niz ſo žolmijazeho poſklescheza, na kotrež ſo móžech we wodze k nufu lehnež. —

Zedžesche to pſched wjazp lětami wulka, nowa pſchekupſla kódž ſi Londona k Nowem Seelandej pola Australskeje. — Chzemý tu hnydom pſchi ſpocžatku pſchispomnicz, ſo to, ſchtož tu powědamy, niz bajka a wunamakańka, ale luta wěrnoſcz! — Na kódži bě jich 28 kódžnikow a 60 pucžowarjow; mjes tuthmi běchu tež žony a džeczi.

Kódž bě wotjela, dawno hžo wotjela; by dýrbjala k Nowem Seelandej dojcz, dawno dojcz. Pſchekupz̄y a pſchitwusni pucžowarjow cžakaja na potojeſcze wo tym a cžakaja dolho. Janeje njeſchidze. Ře pſchedhorje dobreje nadžije — to je to najdale k polodnju ležaze městna a město Afriki — bě kódž dojela. Wot tam běchu hřečeze līſty do domiňny pſchishe. Potom Janeje wjazp!

Tež Janeje druheje poměſcze njeđonidze. Pot lěta, zhlé poſlēta tak cžakachu! Potom dýrbjachu, chzho nochzho wericz, ſo bě kódž ſniesbožila a ſo ſe wſchěmi cžlowiekami podnurila. Ale hože to? A ſak to? To ſatvoſtachu lute hudanceža. Wě ſhubjena! Schto to njeſacžuva bōl tajfeho złota, kotrež bě ſa naři ſobu to najſtyskniſche złoto poſledních lět! Wě ſhubjena! Ssnadž bě na ſkalifka ſajela a ſo roſbiła! Ssnadž bě ſo ſpalika! Ssnadž bě ju wichor poſrjebał we hlubokim morju! Je tole abo tamne tola bylo wotſud tak někotreje kódž! Je ſo tola n. pſch. pſched wjele lětami tež němſka wójnska kódž „Augusta“ ſhubita ſe wſchěmi, kotsíž běchu na nje; a nichtón njeje niečo wjazp wo njei ſkyschal; tutu je drje ſakhadžazh mórfki wichor ſnicžil a ſi njei wſchěch, kotsíž na njei ſkuzachu zpěmu wótzenmu krajec.

Tola, nětk ſkyschmy dale!

Wě to 10 měſazow ſo minylo, ſo bě tamna pſchekupſla kódž ſi Londona wotjela. W južnym kónzru Indiſkeho ozeana — to je morjo mjes Afriku, Afiskej a Australskej — lojeſche walske rybypjaza kódž (Walfischfänger) walske ryby abo wjelryby. Prjedy běchu tute ryby pſchi Grönlandskej, to je w poſných kónzinach morjow kředž Europh a Ameriku, koſili, ſo býchu ſi poleža tran abo rybijazh tuk a ſi bartow abo wujow kóſežizu (Fischbein) wudobylí. Pſched wobſtajnym pſchesczehanjom w poſných wodach wučezkym jich wjele walskich rybow do ſymnych morjow bliſko južnego pola abo čzopa, pſchepłowawſhi zhlé Atlantiski ozean — to je morjo mjes Europu, Afriku a Ameriku —. Ale tež w tuthych jara njehospodlých kónzinach ſemje a jeje wodow njebedchu wukhowane. Cžlowiek, kotrehož je něchtón najwjetſcheho rubježnika mjes wſchěmi rubježnikami ſemje mjenoval, ryby tež tam namaka a tuž je nětk tež tam lojeſche w Indiſkim ozeamu arunje a runje tak w Čzichtim ozeamu, kotrež ſo mjes Afiskej, Australskej a Ameriku roſlina.

Pſchi tajfim lojenju walskich rybow bě tež naspomnjenia walskorybjaza kódž. Wě na 50 mil ſadlena wot Crozet-kupow, kotrež ſu tak něhdze kředža mjes pſchedhoru Dobreje nadžije a Australskej křetro k polodnju. Ssu to pječ ſkalifow wſchelakeje wulloscze. Na kartach je lohko namakaj. Nichtón tam njeblu. Zhlé lěto nimale horri tam wichor a ſchwika tam deshcz; njeje tam ani ſchomika, ani ſerčka; někotre ſeliny tam ſi nufu narostu; ſi tym pak je tež hnydom wcho. Njeje tam tež ani pſchistawa ani hewak pſchihodneho měſtna ſa kódž. Hžo tohodla tam kódže lědma hdyn dojedu; kupu leža džé tež zhlé ſi boka pueža, po kotrejž kódže pluvaja. Tola něchto žive tam tola je. Mórfke ptaki! A to ſi hromadami! A něchto druhe a to tón ras něchto dobre a žadne tam tež je: woda, dobra woda žvřli ſo tam bohacze ſe ſkalow, kotrež ſo wjele rybaj ſtopow wýſolo ſi morja k njeblu ſe ſběhaju.

Něhdze 50 mil wot nich ploomasche walskorybjaza kódž, abo ſlepje, bu wot wichora a žolmow wokolo mjetana walskorybjaza kódž. Wichor duwasche tak ſylnje, ſo ſebi nježachu na to myſkicž, ryby ſojicž; pſchetož bě zhlé njemózne, čolm̄ na wodu puſhczicž, býchu ſo roſbile a podnurile. Walske ryby móžachu pak jeno ſi čolmami ſojicž.

Hdnyž je to tajfa kódž w tamnych kónzinach do tajfeho nje-pſchihodneho wjedra trjechila, pſcheczinja kódžnizh ſebi cžaſ ſi tym, ſo wudža, a to mórfke ptaki, wofebje albatrožy abo tohajki. Tute lětaja pſchego wokolo kódže a ſakaja na kufi, kotrež býchu jim pſchimjetali abo kotrež býchu hewak ſi kódže padale. Tohajka je wulki ptak, něhdze kř klop (Schwan). Hdnyž křidle wupſchestréjo, ſu to na 4 metry. Ssu ſwjetſcha běle abo ſchere, maja wofebje předku tak tolsto mjeħki moschl, ſo czi, hdnyž ſei tohajki wofskobasch, wjele wjazp njevoſtanje, hacž pſchi wulkim honacžu domach. Šwjetſcha ſoja je tutoho moschlala dla; mjažo ſkodži jara po rybijazym tutu; jeho je jenož, hdnyž ſe pſchego ni-masch. Žara husto wudža je pak, ſo býchu ſebi cžaſ pſcheczinili; jenu popadnywſhi, pſcheczinja jej pſchi nosy paži ſi taflicžku, na kotrež je ſapižane mjenno kódže a džen popadnjenja, potom ju ſažo puſhcz; ſnadž druhu kódž ju ſažo popadnje. —

S wudženjom njepočerpja dale Janeje ſchody; maja dohli pýš, kotrež je podobny kř pola ſupu ſhibnjeny; tam ſo wuda ſahotnje a ptaka dale njevoſchloždi.

Pſchi žvřle Sprewje.

Kraſnij to džen a rjana to njeđzela, ta 6. po ſhw. Trojizh. Horzo to wonkach na pucžach a dróhach. Bože klonzo to derje měni. Na polach Bože žita, kotrež nam Bóh tón ſenjes tak bohate pſchihotoval a tak hnadrje wukhowal, hladajzy ſratwa. Haj, tu a tam hžo popy ſteja na polach. Žně ſu ſo hžo ſapočzale a Bože klončko pali na přenje ſcherniſcheza.

Tuž bjes džina, ſo to cžlowiekojo pytaja wukhow we ſkodku ſchomotoru a domow abo pſchi wodach a rěkach.

Ale ſchto to? Te cžrjodž a cžrjodki, kotrež to tu a tam ſhwataja po pucžach a ſchězklach do ſkodka ſežotw horu ſotmarja, te wſchě tola tam njeſhwataja jeno, ſo býchu tam ſkodk měle! Tón mějachu tež delefach w Waldorfje a Neugersdorfje, tón mějachu tež domach w Hornim Hródku, w Habradčicích, w Lubiju a Nožacžicach a wſchěch tych wžach a wjeſlach, ſi kotrež ſu tam to ſu dužy po pucžu. Abo chze ſo jím wodu ſe ſkodka njeſheje Sprewje? Wokolo tutoho ſo tam to wjaz a wjaz hromadža. Jenož tohodla ſo na daloti pucž podacž, by drje pſche wjele žadane bylo, njech tež hewak ſebi njeblu Sprewju ſhvalimy a cžesczimy. Jeje žvřlo ſo tam tež tak jara poſnje a ſylnje nježrleſche; něchtón ſamo prajesche, ſo je na poſ ſknylo.

Czechodla to potom?

Tohodla tam kchwataja s bliska a s dala, so bych u zo tam pschi zorle Sprewje napili se zorka, kotrej zenje njesaprahnje, je zorka Bozeho zlota, se zorka biblije, s teho zorka, s kotrehoz zo zorki ziva woda, s teho zorka, kotrej nam ton wurh a wotkry, kotrejz praji: „Jeliso zo komu chze piez, ton poj ke mni a napij zo!“ — Jan 7, 37. —

A schto fu czi, kotsiz tam kchwataja k tajkemu shromadnemu woschewjenju pschi tuthin zorle? To fu mlode holzy, kotrejz fu zebi w naschich wozaclach Lubijsteho wokrejza ruzu satvadale w evangeliskich towarzstwach mlodyh holzow. Wone zo tam skadzaja se zwojimi wodzerjemi a wodzerkami, se zwojimi pschecezami a podpjerarjenii.

S wyzofa s horu dele janoschuje pozaunista khrlusich! Tak zo synki zunjo lubosnje rosnoschuya po horje, po lezku, do wutrobow! Tak zo wozka jachnja, tak zo woblicza raduja! Haj Bohu Kenjezej we wyzokosczi budz dzak, jusska wutroba s pozaunu!

Sswjatoznosecz sa zwojatoznosecz pschi zorle Sprewje be s tym hama wot zo pschischa na mestno, do wulkeje zlyh shromadzonyh, do wutrobow! Spew, predowanje, khrlusiche, zloto, schpruch, zorko biblije, zorko Sprewje, schtomu a rostlinu, zlono a njebo, horu a dolu, wschitko ju dzerzi tym nutnym mlozym a starym. Zorli zo tam to zorko, s kotrehoz pijeja ziwjenje a mozy ziwjenja, s kotrehoz jenoz woszabeje tez nascha mlodzina moze piez to wjehelenje kscheschijske, to dobre a cziste, to werne a trajaze, to, kotrej trjeba sa njedzelu a wschedny dzen, wodnjo a w noz, sa dzelo a wotpoczink. A s tutoho wulhodza wschitko, schtoz nascha mlodzina trjeba, so by byla dobru pschichod zwojibh wozaclow, luda, zytkwe. Njepraj, tuto zorko zo czi zorki domach w bibliji; czitaj tam ju to dozaha! — To njeje doscz, hizo tehodla niz doscz, dokelz tam ta biblija tak husto sa czinjena wostanje a mlozenz a mloda holza ju njezita! A hdz ju czita, tez tehdy niz doscz! W evangeliskim kscheschijskim towarzstwie, w tajkich shromadzisnach koz tu na Kotmarju wulstukiye shromadnoscz, siednoczenstwo wjiele a wulkeho: shromadne to pytanje a namkanje, shromadne to zohnowanje a dostawanie, shromadna to sahorjenoscz a luboscz, shromadne to zlubjenje a zdychowanje. Wliw zylka czehnje k zylkej a k tomu, kotrejz kscheschijsko tuteho zylka: Jesujs Rhrystujs. Je tola snamjo evangeliskich towarzstwotu sa zonsku mlodzimu kschiz, Jerusalenski kschiz seleneje barby, a je tola hezlo tu Jes. 33, 22: „Ton Kenjes je nasch zudnik, ton Kenjes je nasch mischtr, ton Kenjes je nasch kral, ton nam pomha!“ Na smahowatych khorhojach sybolechje zo hezlo koz kschiz, we wozkach sybolechje zo radosc a horze zlubjenja a wutrobne modlenje a wutroba zo s nowoh sazo Jesuzej da a Jesujs jej!

Wobzarujem waz, kiz njemozeschje zobi pschiric dobrech pschicznior dla. Ze nam zel waz, kiz to skomdzischje wureczow dla, najbole waz, kiz njeprisnidzieschje tohodla, dokelz zlyh sjed bie stajene do kluzbh Jesuza a jeho kralestwa na semti. Wy scze zo wo to najlepsche sjebalis: Wo radosc a wjehele, kotrej trajaze, w ktrymz zo wjehelis zlyh a zyle, dokelz zo wjeheli ta wutroba, ta ditscha, to czeklo a so wsho zo wjeheli, s jich wjiele hromadze.

S horu dele czehnje dolhi pizanty czah se smahowazymi khorhojemi. Smutkownu radosc powyschi to dzakapochnie spospacze a wusmacze, so Boh Kenjes wschemu pschidak tajki krazny zlonezny dzen. Kajka to krazna krajina, lubosna domisna, katraj zo wupschestrava dooko wocho! Tak mordri zo njebo, tak raduja zo mlodzi a star!

A delesach we Waldorfje potom wulki sal polny, polny mlodyh holzow! Po pschestatozh a woschewjenju bu shromad-

ny zivjedzen! Wodzerjo, wodzerki, mlode holzy, wschitzu skutkuja tu hromadze w spewje a zlowje, w pschednoschku a hrach, we pschym sole (Reigen) mlodyh holzow, w skladowanju sa shromadne spomozne dzelo! Wscho kluzy tomu wothknjenemu konzey: so by bylo kralestwo najchego krala Jesuza wobtwerdzene w mlodyh a starzych wutrobach a dale twarjene netkle, hdz kelsko chze potorhacz tuto kralestwo. A titemu samerej kluzesche tez rosprawa, katraj bu nam podata wo wulkin sjedze evangelskeje zoniskeje mloziny w Bremenju w zivjatkovnym thdzenju. Be tam jich psches zlyh thdzen na 3 000 mlodyh holzow a wodzerjow a wodzerkow shromadzonyh k pilnemu dzelu a samery tuteho dzela, a na jenym dniu, njedzelu po zivjatkach, zo s tutym 3 000 hiszceje sjednoczih na 6 000 mlodyh holzow s blizcheje a dalscheje wokolini Bremena k mognemu shromadnemu wustupej. Tam je zo mognje sasbehny s nowa ton hloz, kotrej netk tu w naschej Lujizy dale klinezesche a zo s nowa sasbehny:

Pod kschiznej korchu,
Sso stupeze hromadu!

Wemy, tak cjezko to netkle, tez netk czinicz tole! Cjezko to hizo tez husto dozej wot domu a schule zem, a k temu zivet a zivjenje a wobstejnoscze! A hdz niz wschitz, jich wjiele pak budzeja a fu czinjerci, a spomozu tohole shromadnemu dzela. Tak pak tam, hdz zo niczo njezawa sa tole woszebile?! To schtoz psched letami dobre be, njedoza ha dzenja wjazy! A tez psched letami by to hizo lepje bylo, byli zo wjazy stanalo! —

Sslova wulcinezachu, spewy doklinczachu: Wyskazy sny munitskneho sawjehelenja a sahorjenja klinezi dale. Zorko Sprewje je na pol wulknito, je woszlabnito a znadz ras sa prahuje, tuto zorko ziveje wody — Jesujs — wostawa a woschewja a pozyslnja, a, kiz s njeho pijeja, woczerstweja a dobrywaja:

„Sso blizi dobrye,
Tu z wudzerz bedzenje!
Tam krona kiva s wyzofa,
Do wecznow zivjenja!“ —

Czischiny rjaneje Waldorfsskeje zytkwe na z wobda. Miejachmy hiszceje czaka hac k poslednjemu czahem. Tu z biehmy duzy na kerkow sastupil do Bozeho domu: Czicha nutrnosecz! Cziche modlenje! A wutroba zo wotewri a spewasche s hlozom a zo modlesche. Tak wabi to k nutrnosecz a k poekladowaniu, hdz to po czichem nutrnosecz zo wschitz s hlozom modla Kenjesowu modlitwu! To tak rad a lubje wuprajish: „Woteze nasch, kiz by w njebezach!“ a to s wutrobnej westosczi prajish to wulke hamjen: „Pschetoz twoje je to kralestwo a ta maz a ta czescz hac do wecznosecze. Hamjen.“ —

Do Eibawu dele saclinezachu hiszceje ras nasche wjeczorne khrlusiche psches wjeczor, kotrejz hej noz witasche. Czniczka drje wonkach w stworbje, tola w na z bie to zivetlo a w na z to wjehenze! Boh Kenjes jo nam sdzerz a sejnu nam naschu mlozmu, zonsku a muzsku, tajku, katraj w z wjehelicz w tym Kenjesu a zo tohodla tez wjehelicz w zivjenju a sazo tohodla w z dobjelniec nadawki a pschibluzhnosecze, katraj tohodla tez wobsteji we wszech wojowowania tuteho zivjenja a czaka.

„Ach kchwataj tola, mlozina!
Hlaj, Jesujs je czi daty!
Speschah twjerdy, hreskny satama,
Ton wot tebje budz wusat!
Ssy ziva hiszceje w hradze?
Stan, połodnio je blisko czi!“
(Zionste hl. 250.)